

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2446/23
23.5.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Целетовић Цуцић, председника већа, Александре Лековић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Славица Радоичић, из Ваљева, Др Пантића 77, против туженог ББ из ..., кога заступа привремени заступник адвокат Невена Мићић из Ваљева, Војводе Мишића 41, ради дуга, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеву П 878/21 од 14.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.5.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог ББ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеву П 878/21 од 14.12.2022. године, у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени ББ из ..., да тужиоцу АА из ..., плати на име дуга износ од 10.500,00 евра у динарској противвредности, са припадајућом каматом по стопи коју утврђује Европска централна банка, почев од 13.10.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године, па до коначне исплате по стопи коју прописује Закон о затезној камати и то обрачунатом у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, као и у ставу другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Ваљеву П 878/21 од 14.12.2022. године, у преосталом делу става првог изреке, тако што се обавезује тужени ББ из ..., да тужиоцу АА из ..., износ главног дуга са каматом за период од 13.10.2011.године до 24.12.2012. године, плати у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, док се тужбени захтев тужиоца АА из ..., у делу у коме је тражена исплата главног дуга и камате за период од

13.10.2011.године до 24.12.2012. године, у динарској противредности по најповољнијем курсу по коме пословне банке на дан плаћања откупљују ову страну валуту, **ОДБИЈА**, као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљево П 878/21 од 14.12.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., против туженог ББ из ..., па је обавезан тужени да тужиоцу плати на име дуга износ од 10.500,00 евра, у динарској противредности по најповољнијем курсу по коме пословне банке на дан плаћања откупљују ову страну валуту, са каматом и то по стопи коју утврђује Европска централна банка обрачунатом на исти начин као и главни дуг, почев од 13.10.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до коначне исплате, по стопи коју прописује Закон о затезној камати и то обрачунатом по средњем курсу НБС на дан плаћања, све у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке обавезује се тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова исплати износ од 211.780,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Против ове пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде, сходно овлашћењима из члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да жалба туженог није основана.

У проведеном поступку простепени суд није починио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни битну повреду из тачке 12 тога члана, на коју се неосновано жалбом туженог указује, с обзиром на то да је суд за своју одлуку дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, тако да се правилност и законитост исте могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је позајмио туженом износ од 11.000 евра, дана 12.9.2011. године, са роком враћања дуга од 30 дана, о чему је сачињена признаница коју је тужени лично потписао. Из сагласних исказа тужиоца и сведока ВВ, супруге тужиоца, произилази да је тужилац оснивач и власник предузећа “...”, а да је сведок ВВ директор, да се предузеће бави трговином грађевинског материјала на велико и мало, те да је тужени узимао од њих грађевински материјал за потребе своје предузетничке радње која се бавила зидањем, али са одложеним плаћањем. Тужени је једно време уредно плаћао рачуне, а након тога је почео да касни са плаћањем, јер је имао проблема са наплатом од неке београдске фирме за коју је изводио грађевинске

радове и која му је дувала износ од 30.000 евра. У једном периоду, дуг туженог према фирми чији је власник тужилац износио је 13.000 евра, затим је тужени нешто платио, па је остао дуг од 11.000 евра, а који је морао да се затвори уплатом преко рачуна. Тим поводом, а на захтев туженог, тужилац лично је позајмио туженом износ од 11.000 евра без камате, који износ је тужени обећао да ће вратити за 30 дана, када он наплати своје потраживање. Тужени је у међувремену отишао у Русију, где је сада на привременом раду, а отац туженог је на име овог дуга тужиоцу вратио износ од 500 евра, након подношења тужбе, због чега је тужбени захтев и умањен за тај износ. У датом исказу, сведок ГГ, отац туженог, потврдио је да му је познато да тужени има велика дуговања и према тужиоцу и према другим људима, јер је упао у финансијске проблеме, јер му човек за кога је радио није платио изведене радове. Син тренутно ради у Русији, где је болестан и чека операцију. Није тачно знао колико његов син дугује тужиоцу, али је он лично однео 500 евра које је тужени послао, на име измирења дуга.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је потписивањем признанице, између парничних странака закључен уговор о зајму, сходно одредби чл. 557 Закона о облигационим односима, којим је тужилац, као зајмодавац, предао туженом, као зајмопримцу, одређену количину новца, а зајмопримац се обавезао да после одређеног времена врати исту количину новца. Како зајмопримац, овде тужени, није испоштовао договор и није у уговореном року вратио цео износ позајмљеног новца, како је то прописано одредбом чл. 562 Закона о облигационим односима, то је тужбени захтев основан, па је донета одлука као у ставу првом изреке. На досуђени износ дуга досуђена је законска затезна камата применом члана 277 Закона о облигационим односима. Одлука о трошковима поступка донета је применом одредбе члана 153 Закона о парничном поступку.

Полазећи од потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, које се наводима жалбе туженог не доводи у сумњу, правилно је одлучио првостепени суд када је обавезао туженог да тужиоцу, на име дуга, исплати износ од 10.500 евра у динарској противвредности са припадајућом каматом почев од првог дана када је истекао рок договорен уговором о зајму (13.10.2011. године), па до 24.12.2012. године, по стопи коју утврђује Европска централна банка, а од 25.12.2012. године, па до коначне исплате, по стопи коју прописује Закон о затезној камати и правилно је на спорни однос парничних странака применио одредбе чл. 557 и 562 Закона о облигационим односима, који се односе на уговор о зајму.

Наиме, одредбом члана 562 Закона о облигационим односима прописано је да је зајмопримац дужан да врати у уговореном року исту количину ствари исте врсте и квалитета, док је одредбом члана 277 истог закона прописано да дужник који задоцњи са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној законом.

Неосновано се жалбом туженог оспорава правилност одлучивања првостепеног суда, посебно правилност утврђеног чињеничног стања, с обзиром на то да из садржине признанице од 12.9.2011. године, коју су потписали тужилац и тужени, као и исказа тужиоца и сведока, несумњиво произилази да су тужилац и тужени закључили уговор о зајму, којим је тужилац као зајмодавац предао туженом као зајмопримаоцу износ од 11.000 евра, са роком враћања од 30 дана, а тужени се, као зајмопримац обавезао да врати тужиоцу исту количину новца у уговореном року. Тужени је, међутим, тужиоцу вратио само део дуга у износу од 500 евра, након подношења тужбе, док остатак дуга није вратио, те је правилно закључио првостепени суд да је тужени у обавези да тужиоцу исплати износ од још 10.500 евра, у динарској противвредности са припадајућом каматом.

Неосновани су и жалбени наводи туженог да првостепени суд није свесно и брижљиво ценио све изведене доказе, те да није на поуздан и несумњив начин утврдио чињенично стање у погледу висине тужиочевог дуга. Наиме, према одредби члана 7 Закона о парничном поступку странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и дужне су да предложе доказе којима се те чињенице утврђују. Суд утврђује чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева искључиво на основу предложених и изведених доказа и одлуку доноси по слободном уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, односно на основу резултата целокупног поступка. Правилном о терету доказивања из члана 231 Закона о парничном поступку, између осталог је прописано, да странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињеница која је битна за настанак и остварење права, а странка која оспорава постојање неког права сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остварење права или услед које је право престало да постоји.

У конкретном случају, тужени је у току поступка паушално оспорио тужбени захтев по основу и висини, а да није приложио, нити предложио иједан доказ којим би оспорио потраживање тужиоца, због чега је правилно првостепени суд поступио када је сагласно одредбама чл. 7 и 8 Закона о парничном поступку, у вези одредбе чл. 231 Закона о парничном поступку, висину дуга утврдио имајући у виду садржину признанице од 12.9.2011. године, као и сагласне исказе тужиоца и сведока, из којих произилази да је тужени узео на зајам укупан износ од 11.000 евра, те да је вратио део дуга од 500 евра, након подношења тужбе и то преко сведока ГГ, оца туженог, који је ову чињеницу потврдио. Дакле, имајући у виду да тужени ниједним адекватним доказом није са успехом побио наводе супротне стране, то је правилно закључио првостепени суд да је у обавези да тужиоцу на име дуга исплати преостали износ од 10.500 евра у динарској противвредности.

Првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе члана 277 и 395 Закона о облигационим односима и чл. 4 Закона о затезној камати, када је тужиоцу досудио камату по стопи коју утврђује Европска

централна банка, почев од 13.10.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године, па до коначне исплате по стопи коју прописује Закон о затезној камати

Са изложеног, Апелациони суд је на основу одредбе члана 390 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, првостепени суд је погрешно применио материјално право када је обавезао туженог да износ главног дуга у страниј валути и затезну камату за период од 13.10.2011.године до 24.12.2012. године, плати у динарској противредности по најповољнијем курсу по коме пословне банке на дан плаћања откупљују ову страну валуту, а о чему другостепени суд води рачуна по службеној дужности у смислу члана 386 став 3 Закона о парничном поступку.

Наиме, одредбом члана 395 Закона о облигационим односима прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниј валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе. Одредбом члана 43 Закона о Народној банци Србије прописано је да Народна банка Србије самостално води политику курса динара и уз сагласност Владе, утврђује режим курса динара.

Из цитираних законских одредби произилази да се новчана обавеза која гласи на плаћање у еврима може захтевати у динарској противредности према курсу који одређује Народна банка Србије на дан исплате, као једина овлашћена институција за одређивање курса динара, те се курс динара не може рачунати према најповољнијем курсу по коме пословне банке на дан плаћања откупљују ову страну валуту, а како је то одлучено првостепеном пресудом. Зато је побијана пресуда преиначена у наведеном делу става првог изреке у погледу обрачуна динарске противредности приликом исплате, тако што је обавезан тужени да тужиоцу износ главног дуга и камату за период од 13.10.2011.године до 24.12.2012. године, исплати у динарској противредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, док је тужбени захтев којим је тражена исплата динарске противредности главног дуга и камате за период од 13.10.2011. године до 24.12.2012. године по најповољнијем курсу по коме пословне банке на дан плаћања откупљују ову страну валуту, одбијен као неоснован.

Са изложеног, Апелациони суд је у смислу одредбе члана 394 став 1 тачка 4 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, донета правилном применом члана 153 Закона о парничном поступку, те сходно АТ и ТТ важећим у време пресуђења, због чега је ожалбена пресуда у овом делу изреке потврђена применом одредбе члана 401 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку, као у ставу првом изреке.

**Председник већа-судија
Весне Целетовић-Цуцић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић